

ตาราง 4 สรุปเปรียบเทียบแผนงานวิจัยกับผลงานวิจัย

วัตถุประสงค์	กิจกรรมวิจัย	ผลการดำเนินงาน
1) เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์ข้าวท้องถิ่นให้มีลักษณะที่ทนทานต่อแมลงบั่วในพื้นที่ศึกษา		
<u>ส่วนที่ 1</u> ศึกษาระดับความรุนแรงของการเข้าทำลายของแมลงบั่ว และศึกษาความสามารถในการปรับตัว การให้ผลผลิตของพันธุ์ข้าวทดสอบทนทานแมลงบั่วบนพื้นที่สูงที่เกิดการระบาดของ	1. ติดต่อประสานงานในพื้นที่ เตรียมแปลงทดลอง	ได้เดินทางติดต่อประสานงานเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ สัมภาษณ์เกษตรกรในแต่ละแห่ง ปลุกชุด
	2. ปลุกชุดทดสอบในแปลงเกษตรกร	ทดสอบในแปลงเกษตรกร จำนวน 2 แปลง คือแปลงของนายธนโชติ บ้านผาหมี่ หมู่ 10 ต. ไร่นาหลวง อ. สองแคว จ. น่าน (โครงการขยายผลโครงการหลวงถั่วเวียงแก้ว) และแปลงของนางบัวลอย ชลสินธุ์ บ้านนาแขวง หมู่ 1 ต.เมืองลี อ.นาหมื่น จ.น่าน (โครงการขยายผลโครงการหลวงน้ำแขวง)
	3. คัดเลือกสายพันธุ์	ในปีนี้อยู่ไม่พบการระบาดของแมลงบั่ว แต่จากผลการทดสอบในแปลงเกษตรกรหลายพื้นที่และหลายฤดูปลูกพบว่าสายพันธุ์ B2 และ L2 เป็นสายพันธุ์ทนทานต่อแมลงบั่วไม่ไวต่อช่วงแสง ให้ผลผลิตปรับตัวได้ดีและให้ผลผลิตสูงสุดในสภาพที่มีบั่วระบาดจึงได้คัดเลือกมาใช้เป็นพันธุ์พ่อแม่ในส่วนที่ 2
<u>ส่วนที่ 2</u> คัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์ข้าวท้องถิ่นให้มีลักษณะที่ทนทานต่อแมลงบั่วในพื้นที่ศึกษา	1. ติดต่อประสานงานในพื้นที่ เก็บตัวอย่างเมล็ดพันธุ์จากเกษตรกร	ได้คัดเลือกพันธุ์ที่นิยมของเกษตรกรจากแต่ละท้องถิ่น ดังนี้ โครงการขยายผลโครงการหลวงถั่วเวียงแก้ว ประชากรชาวเผ่าม้ง คัดเลือกพันธุ์เบสือะ เก็บตัวอย่าง 7 ประชากร เกษตรกร 7 ราย

วัตถุประสงค์	กิจกรรมวิจัย	ผลการดำเนินงาน
		โครงการขยายผลโครงการหลวงวังไผ่ ประชากรชาวเผ่าเมี่ยน คัดเลือกพันธุ์ข้าวเจ้าเปลือกดำ เก็บตัวอย่าง 5 ประชากร เกษตรกร 5 ราย
	2. ประเมินลักษณะเมล็ดพันธุ์จากเกษตรกรและปลูกทดสอบในเรือนทดลอง	ได้ประเมินลักษณะเมล็ดพันธุ์เกษตรกรพันธุ์เบ็อะ 7 ตัวอย่าง และพันธุ์ข้าวเจ้าเปลือกดำ 5 ตัวอย่าง 7 ลักษณะ ปลูกทดสอบในกระถาง
	3. คัดเลือกสายพันธุ์พ่อแม่ ปลูก สร้างลูกผสม	ได้ผสมพันธุ์และสร้างคู่ผสมระหว่างพันธุ์พื้นเมืองทั้ง 2 พันธุ์ คือ เบ็อะ 2 และเจ้าเปลือกดำ 1 ใช้สายพันธุ์ B2 และ L2 เป็นสายพันธุ์ ทนทานต่อแมลงบั่ว ไม่ไวต่อช่วงแสง ให้ผลผลิตปรับตัวได้ดีและให้ผลผลิตสูงสุดในสภาพที่มีบั่วระบาด และได้เพิ่มพันธุ์ปทุมธานี 1 เป็นพันธุ์พ่อ ได้ลูกผสมทั้งหมด 5 ชุด 50 คู่
2) เพื่อคัดเลือกพันธุ์ข้าวบนพื้นที่สูงที่มีองค์ประกอบทางโภชนาการพิเศษ		
ส่วนที่ 3 คัดเลือกพันธุ์ข้าวบนพื้นที่สูงที่มีองค์ประกอบทางโภชนาการพิเศษ	1. ติดต่อประสานงานในพื้นที่ เตรียมแปลงทดลอง	ได้เดินทางติดต่อประสานงานเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ สัมภาษณ์เกษตรกรในแต่ละแห่ง ปลูกชุด
	2. ปลูกชุดทดสอบในแปลงเกษตรกร	ทดสอบในแปลงเกษตรกร จำนวน 2 แปลง แปลงที่ 1 ปลูกในสภาพไร่บ้านวังไผ่ ต.นาไร่หลวง อ.สองแคว จังหวัดน่าน ของนางนงนุช แซ่ฝ่าน (โครงการขยายผลโครงการหลวงถ้ำเวียงแก้ว)

วัตถุประสงค์	กิจกรรมวิจัย	ผลการดำเนินงาน
		และแปลงของนางบัวลอย ชลสินธุ์ บ้านนาแขวง หมู่ 1 ต.เมืองลี อ.นาหมื่น จ.น่าน (โครงการขยาย ผลโครงการหลวงน้ำแขวง)
	3. คัดเลือกสายพันธุ์	พันธุ์ที่มีธาตุเหล็กสูงสุดคือ ข้าวกำหอม มข รองลงมาได้แก่ ป๊อชู เปลือกฟาง เจ้าเปลือกดำวังไผ่ น้ำรุ และข้าวโป่งไคร้ และพันธุ์ที่มี ธาตุสังกะสีสูงสุดคือพันธุ์ป๊อชู เปลือกฟาง รองลงมาได้แก่ กำหอม มข น้ำรุ ข้าวโป่งไคร้ และ กำวังไผ่ ส่วนสารแอนโทไซยานิน ในเมล็ดพบว่าพันธุ์ป๊อชูและ กำวังไผ่ปลูกในสภาพข้าวไร่มีค่า แอนโทไซยานินสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

- สายพันธุ์ก๊าวหน้ำทนทานต่อแมลงบั่วไม่ไวต่อช่วงแสงสามารถใช้เป็นพ่อแม่ในการถ่ายทอดลักษณะให้แก่พันธุ์ข้าวพื้นเมืองในที่สูงได้
- พื้นที่สูงที่ศึกษาสามารถแนะนำให้ปลูกข้าวเพื่อคุณภาพพิเศษได้แต่เนื่องจากเป็นพันธุ์พื้นเมืองให้ผลผลิตต่ำ ปลูกได้เพียงปีละครั้งจึงควรปรับปรุงพันธุ์ให้ไม่ไวต่อช่วงแสง โดยการผสมพันธุ์กับข้าวพันธุ์สมัยใหม่คุณภาพดี ไม่ไวต่อช่วงแสง งานวิจัยในขั้นต่อไปจะเป็นการประเมินและคัดเลือกลูกผสมระหว่างพันธุ์พื้นเมืองท้องถิ่นจากที่สูงจังหวัดน่านกับพันธุ์ทนทานต่อแมลงบั่วไม่ไวต่อช่วงแสง โดยในฤดูนาปรังจะเป็นการประเมินลูกผสมชั่วแรกและผลิตเมล็ดพันธุ์ลูกผสมชั่วที่ 2 ในเรือนทดลองที่คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และฤดูนาปีจะเป็นการคัดเลือกลูกผสมชั่วที่ 2 ในแปลงเกษตรกร

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

แปลงทดลองบ้านวังไผ่ อ.สองแคว จ.น่าน หลังจากปลูกข้าวไร่ได้ประมาณ 30 วัน มีการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชคือ หนอนด้วงแก้ว ซึ่งมักจะเข้าทำลายในระยะแตกกอ โดยการทำลายในส่วนของรากต้นข้าว ทำให้ต้นข้าวแคระแกร็น เจริญเติบโตช้า ลักษณะใบข้าวจะเป็นสีเหลือง